

بارداری نابه‌جا، عارضه مرگبار

بارداری نابه‌جا هنگامی رخ می‌دهد که تخمک بارور شده در خارج از رحم کاشته می‌شود.

بارداری نابه‌جا در هر ۵۰ بارداری در یک مورد رخ می‌دهد و یکی از شایع‌ترین عوارض بارداری است. بارداری نابه‌جا در صورت درمان‌نشدن می‌توان مرگبار باشد. بارداری نابه‌جا شایع‌ترین علت مرگ مادری در سه ماهه اول بارداری است.

در اغلب موارد - بیش از ۹۰ درصد موارد - بارداری نابه‌جا در لوله‌های فالوپ (لوله‌های رحمی یا لوله‌های تخمدانی) رخ می‌دهد. لوله‌های فالوپ تخمک را از تخمدان‌ها به سوی رحم می‌برند. اما در برخی از موارد، تخمک بارور شده ممکن است در میانه راه گیر کند و در داخل لوله جایگزین شود، به خصوص اگر لوله از قبل دچار التهاب یا بدشکلی باشد.

بارداری نابه‌جا همچنین ممکن است در گوشه‌های بالایی رحم - شاخ‌های رحمی یا cornua یا روی جوشگاه برش سزارین قبلی رحم رخ دهد.

اغلب زنانی که دچار بارداری نابه‌جا می‌شوند، درد چنگه‌ای شکمی - معمولاً فقط در یک طرف بخش پایینی شکم - و لکه‌بینی یا خونریزی واژنی را تجربه خواهند کرد. البته ممکن است علائم این عارضه مبهم باشند و به اشتباه به علل دیگر نسبت داده شوند، بنابراین بارداری نابه‌جا ممکن است تشخیص داده نشود یا به اشتباه تشخیص داده شود. در واقع، بین ۴۰ تا ۵۰ درصد از بارداری‌های نابه‌جا تشخیص اشتباه دریافت می‌کنند.

مهمترین موضوعی برای زنی که در ابتدای بارداری قرار دارد و دچار هر یک از این علائم می‌شود، این است که با پزشکش مشورت کند تا مشخص شود آیا لازم است از لحاظ بارداری نابه‌جا بررسی شود یا نه.

اگر انجام این کار ضروری تشخیص داده شود، ممکن است پزشکتان معاینه لگنی، سونوگرافی و آزمایش خون برای اندازه‌گیری hCG (هورمون گنادوتروپین انسانی) تجویز کند.

بارداری نابه‌جا معمولاً با دارو - داروی متوترکسات - یا در برخی از موارد جراحی درمان می‌شود. در بارداری‌های نابه‌جا لوله‌ای، درمان

با داروهایی که بافت نابه‌جا را متلاشی می‌کنند یا با جراحی انجام می‌شود. هر چه تشخیص بارداری نابه‌جا زودتر داده شود، احتمال بیشتری دارد که بتوان آن را با دارو درمان کرد. موارد پیچیده‌تر این عارضه ممکن است نیاز تجویز دارو، جراحی یا ترکیبی از دو درمان داشته باشند.

در جراحی برای درمان این عارضه ممکن است با برداشتن «کیسه بارداری» (یا «ساک حاملگی») یا همه لوله فالوپ مبتلا شده انجام شود. این گزینه درمانی در بیمارانی که نمی‌توانند داروی متوترکسات دریافت کنند، درمان دارویی در آنها موفق نبوده است یا دچار پارگی لوله شده‌اند، به کار می‌رود.

بارداری نابه‌جا یک «اورژانس پزشکی» است و اگر درمان نشود به خونریزی شدید داخلی می‌انجامد.

هنگامی که تخمک بارور شده در محل درست رحم (یعنی در تنه رحم) کاشته می‌شود، طراحی عضله دیواره رحم طوری است که همگام با ادامه بارداری و بزرگتر شدن رشد می‌کند و کشیده می‌شود، اما اندام‌ها دیگر مانند لوله فالوپ نمی‌توانند به این ترتیب رشد کنند و در نهایت پاره خواهند شد.

اگر تخمک بارور شده در جاهای نادرست دیگر مانند گردن رحم، شاخ‌های رحم یا حتی روی تخمدان‌ها کاشته شود، پارگی مشابهی ایجاد خواهد شد و در صورت درمان شدن خونریزی مرگباری رخ خواهد داد.

زنانی که دچار پارگی ناشی از بارداری نابه‌جا می‌شوند، به سرعت وضعیت ناپایداری پیدا می‌کنند و می‌میرند. موارد بارداری نابه‌جا باید بسیار جدید گرفته شوند و به پزشکان بخش اورژانس تعلیم داده می‌شود که در صورتی که احتمال این عارضه مطرح باشد، به سرعت متخصصان زنان و زایمان را فرا بخوانند.

